

ONDERZOEKSRAPPORT

vreemde luchtverschijnselen

Borgerhout (Antwerpen) - 4 januari 2011

Wim VAN UTRECHT

een publicatie van het Belgisch UFO-meldpunt

ONDERZOEKSRAPPORT

vreemde luchtverschijnselen

Rapport: 08.110104.2011
Borgerhout (Antwerpen) – 4 januari 2011

INHOUD

1. Historiek	1
2. De getuige	4
3. De locatie	5
4. Datum en tijdstip	6
5. Meteorologische gegevens	7
6. Astronomische gegevens	8
7. De feiten	9
8. Het onderzoek	13
9. Synthese en conclusie	17
10. Naschrift	19
Dankbetuigingen	23
Geraadpleegde bronnen	23

Foto cover: reconstructie van het waargenomen voorwerp, gemaakt op basis van de gegevens verstrekt door de getuige.

1. Historiek

Op donderdag 6 januari 2011 ontving Frederick DELAERE, coördinator van het Belgisch UFO-meldpunt, onderstaande mail van Dhr. A.V.¹:

*“Begin deze week een UFO gezien in borgerhout
Rond 14h , maandag denk ik*

*Zag er zeer vreemd uit ik dacht eerst een reiger te zien
Het was als een concorde maar dan in S-vorm met voor en achteraan, iets als ijzerendraad
geplooid*

Ik was klaarwakker en stond naar buiten te kijken

*Wij wonen op 10 minuten van de luchthaven van deurne en dacht dan ook aan een soort vliegtuig
Het vloog niet heel hoog
Niet heel snel
Wel geluidloos*

Maar toch te vlug om te reageren

Ik denk ronde de 100 km per uur, geen honderd meter hoog

*Ik dacht maar eerst na 5 seconden aan een UFO
Vooral de vorm laat niet toe aan iets anders te denken dan een UFO*

Ik zou het moeten tekenen , maar ik kan niet tekenen

Heeft nog iemand zulk een gelijkaardig vliegend voorwerp gezien ?

A.V.”.

Op 8 januari 2011 stuurde Frederick DELAERE de mail van A.V. door naar de medewerkers van het Belgisch UFO-meldpunt en naar Wim VAN UTRECHT, opsteller van dit verslag en projectleider van CAELESTIA².

¹ Eerder diezelfde dag had A.V., wiens naam en coördinaten bekend zijn, de details van zijn waarneming reeds doorgespeeld aan Dhr. Jan GORT van de UFO-Werkgroep Nederland (<http://www.ufonet.nl>). Het was deze laatste die de getuige suggereerde contact op te nemen met het bevriende Belgisch UFO-meldpunt.

² CAELESTIA is een in Antwerpen gevestigd onderzoeksinitiatief voor niet-geïdentificeerde luchtverschijnselen. Voor meer info zie www.caelestia.be.

Op vraag van Werner POETS, medewerker van het Belgisch UFO-meldpunt, werd de getuige schriftelijk verzocht een schets van het verschijnsel te maken, een schatting te geven van de duur van de waarneming, de vliegrichting te preciseren en meer uitleg te geven over de manier waarop het fenomeen uit het zicht verdween.

Nog diezelfde 8ste januari 2011 reageerde A.V. hierop als volgt:

“De waarneming duurde ongeveer 6 à 7 seconden

Het voorwerp kwam in mijn gezichtsveld pal in het zuiden en verplaatste zich met de snelheid van kleine vliegtuig

100 km per uur denk ik, dus van links naar rechts vanuit mijn standpunt, het vloog in recht lijn recht naar het noord-oosten

Het verplaatste zich niet in de hoogtelijn

Het bleef de ganse tijd in mijn gezichtsveld, maar vermits ik binnen stond werd mijn zicht beperkt door het vensterraam en verdween dus uit mijn zicht. Ik liep nog naar buiten op het terras, maar daar wordt mijn zicht gelimiteerd door hoge gebouwen (ik woon midden in de stad)

A.”.

Bij deze mail was volgende schets gevoegd:

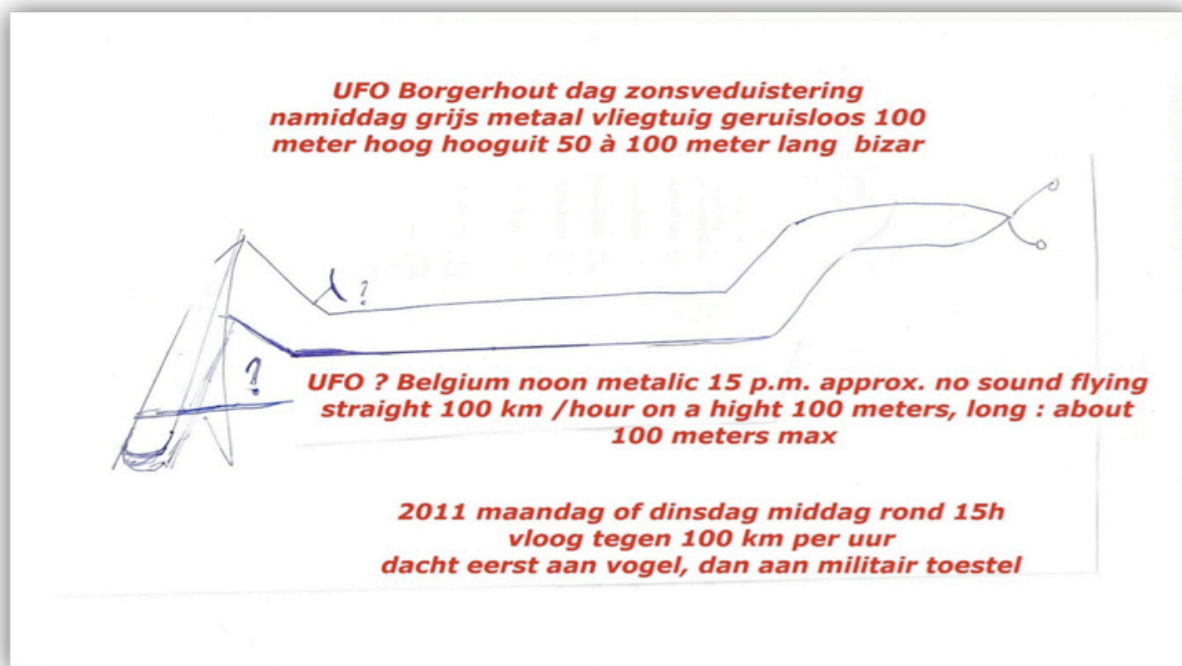

Fig. 1: Schets met persoonlijke commentaar die A.V. bij zijn antwoord van 8 januari 2011 voegde.

Op 18 januari 2011 werd van A.V. nog volgende mail ontvangen:

*“Goede morgen ,
Ik kan nog wat toevoegen*

*Natuurlijk had ik graag een ronde of meer-geziene ufo gezien
Maar ik denk nu dat het helemaal een anachronistische ufo was
Een vliegend voorwerp uit een comic-reeks of uit een slapstick film*

*Hoe kon die vorm in de lucht blijven zonder om te draaien en te tollen (geen vleugels en zo traag)
Achter en voorzijde waren zo eigenaardig, vooral die uitsteeksels : alsof het ijzerdraad was of
amateuristisch of een voorwerp gemaakt ronde jaren 40*

Er was ook geen cockpit

*Het was alsof tijdreizigers uit de jaren 40à50 eens op bezoek kwamen
Ik weet het niet 100% zeker, maar ik denk dat er ronde-vensters in waren*

*Ik bedenken nu ook dat dit belachelijk gaat gevonden worden en niet au serieux,
Maar tja, ik kan het niet veranderen, ik probeer details bij te vinden
(Ik ben 65 en zelfstandige en functioneer heel goed ... en ik wil niet als een sukkelaar overkomen
natuurlijk))*

Mischien herkent u iets gelijkaardigs, alle beetje helpen denk ik maar”

En even later diezelfde ochtend ontving het meldpunt nog deze aanvulling:

“Goede morgen

Ik bedoelde met voorgaand schrijven ook aan tegen wat ik gevoelsmatig contateerde

- *Geen nieuwe technologie*
- *Deed me niks buitenaards aan*
- *Ik vond het zelfs een type oubollige, ineengeknutseld*

En vermits ik eerst dacht aan een vogel ... zou ik me kunnen voorstellen dat

Als iemand dat 100 jaar geleden zag aan een sigaar dacht

En iemand van 1000den jaren geleden aan een vliegende draak dacht”

Tijdens een bijeenkomst van het Belgisch UFO-meldpunt op 19 februari 2011 werd beslist deze melding verder te onderzoeken. Wim VAN UTRECHT zou het onderhoud met de getuige regelen en ter plaatse de omstandigheden van de waarneming verifiëren.

Het plaatsbezoek en het vraaggesprek vonden plaats in de namiddag van woensdag 23 februari 2011 in de woning van A.V. te Borgerhout.

Een tweede, korter gesprek met de getuige ging door op 1 maart 2011. Bij die gelegenheid werd in verschillende appartementsgebouwen in de omgeving van de waarnemingsplaats een oproep tot getuigen gepost in de hoop nog andere personen te vinden die het verschijnsel hadden opgemerkt.

2. De getuige

A.V. was 65 op het ogenblik van de waarneming. Hij baat een antiquariaat uit aan de Stenenbrug te Antwerpen-Borgerhout. Dit antiquariaat focust zich in het bijzonder op oude postkaarten, prenten, tijdschriften, boeken en speelgoed. De woning van A.V. bevindt zich boven deze zaak. Het onbekende verschijnsel werd waargenomen vanuit de keuken op de eerste verdieping.

A.V. is een vriendelijk en joviaal man en toonde zich graag bereid om mee te werken. Hij wil in eerste instantie weten wat dit vreemde voorwerp is geweest en of ook andere buurtbewoners het hebben waargenomen. Tijdens het vraaggesprek bedacht A.V. zelf enkele exotische verklaringen voor het verschijnsel. Zo suggereerde hij een verband met oude legendes over draken (zoals de “Gevederde Slang” uit de oude Maya-geschriften) en vroeg hij zich af of dit soort ongewone waarnemingen misschien gerelateerd was aan experimenten waarbij kunstmatig regen wordt geproduceerd. A.V. acht het niet uitgesloten dat de atypische vorm van het object (“alsof tijdreizigers uit de jaren 40à50 eens op bezoek kwamen”) opzettelijk zo gekozen was om ooggetuigen te misleiden. Buiten deze persoonlijke commentaar, laat hij de interpretatie van wat hij waarnam liever aan de “experten” over.

Opmerkelijk was dat A.V. er zeven weken na de feiten de voorkeur aan gaf niet te diep in te gaan op de details van de waarneming omdat anders de kans zou bestaan dat foutief herinnerde elementen het getuigenrelaas zouden binnenglippen.

A.V. draagt geen bril en kan bogen op een goed ver zicht.

3. De locatie

De waarneming gebeurde vanuit de keuken/eetkamer op de eerste verdieping van de handelszaak die A.V. uitbaat aan de Stenenbrug te Antwerpen-Borgerhout.

De geografische coördinaten van dit pand zijn: 51°12'51" N; 4°26'39" O.

De omgeving wordt gekenmerkt door een groot aantal appartementsgebouwen (elk met een maximum hoogte van acht verdiepingen). Vlakbij de Stenenbrug is er een belangrijk verkeersknooppunt. De drukke Antwerpse Ring en de Turnhoutsebaan die naar het circa 2km westelijk gelegen stadscentrum leidt, maken er deel van uit (zie Fig. 2 hieronder en Fig. 7 verder in dit verslag).

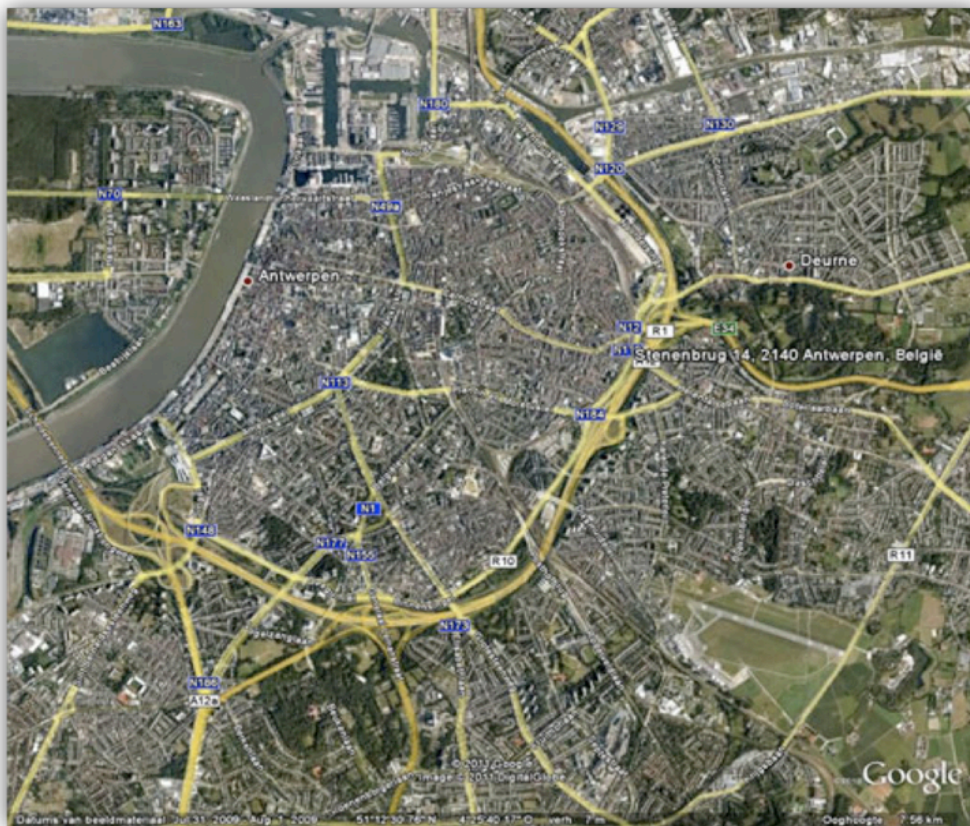

Fig. 2: Luchtfoto van de omgeving. Voor een gedetailleerder beeld zie Fig. 7 (© Digital Globe/Google)

4. Datum en tijdstip

Er bestaan twijfels omtrent de exacte datum. Zo vermeldt A.V. in zijn initiële mail van donderdag 6 januari 2011:

*“Begin deze week een UFO gezien in borgerhout
Rond 14h , maandag denk ik”.*

Op de schets die bij de mail van 8 januari 2011 was gevoegd lezen we echter:

“UFO Borgerhout dag zonsverduistering
Namiddag”

De (gedeeltelijke) zonsverduistering, die ook vanuit België waarneembaar was, vond plaats op dinsdag 4 januari 2011, niet op maandag.³

Tijdens het plaatsbezoek werd geïnformeerd naar de meest waarschijnlijke van beide datums. A.V. kan hier geen zekerheid over verschaffen. Ook zijn vrouw, aan wie hij het verhaal verteld had, herinnerde zich de juiste dag niet meer. Een telefoontje aan zijn dochter bracht evenmin klaarheid.

Aangezien A.V. in zijn mail van 6 januari achter “maandag” de woorden “denk ik” plaatste, bestaat de neiging om als juiste datum de dag van de zonsverduistering te weerhouden, m.a.w. dinsdag 4 januari 2011. Dit vermoeden wordt gesterkt doordat het op 4 januari helder weer was en op 3 januari regenachtig. De getuige dacht niet dat het regende op het ogenblik van de waarneming.

Tijdens het onderhoud van 23 februari meende A.V. dat de waarneming in de voormiddag had plaatsgevonden, dit in tegenstelling met de in de mail van 6 januari en op de schets vermelde tijdstippen (t.w. respectievelijk “Rond 14h” en “middag rond 15h”). A.V. gaf wel toe dat, wanneer de oorspronkelijke berichten het anders vermelden, die gegevens wellicht nauwkeuriger zijn.

Als vermoedelijke waarnemingsdatum wordt dus 4 januari 2011 weerhouden. Als tijdstip: omstreeks 14-15u.

³De verduistering duurde van 8u53 (zonsopkomst) tot 10u34 (laatste “contact” met de maneschijf). Zie o.a.: <http://issuu.com/patrickjaecques/docs/guidestar02-2011>.

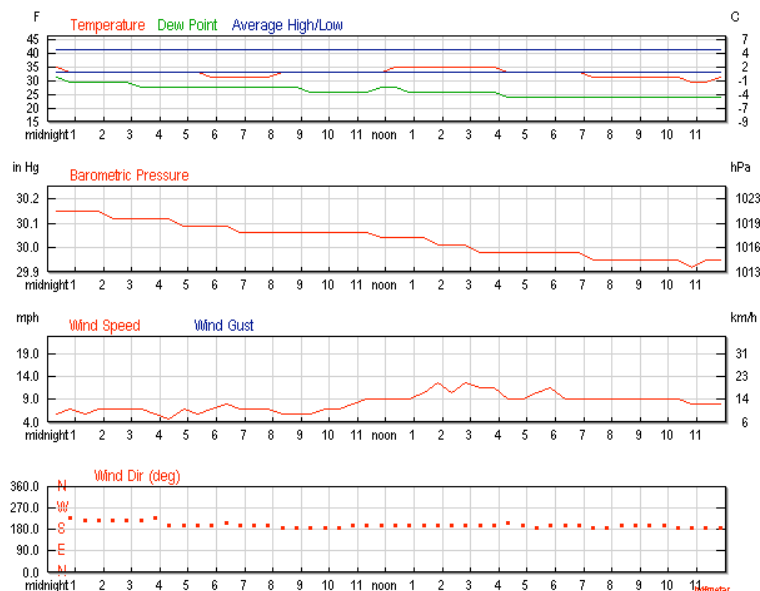
5. Meteorologische gegevens

Het weerstation Antwerpen-Deurne (3 km ten ZZO van de waarnemingssite) meldt voor dinsdag 4 januari 2011 “helder weer”, en dit van de late voormiddag tot in de avond. De temperaturen schommelden overdag tussen 1 en 2°C.⁴

Daarnaast werden op 4 januari 2011 aan de grond te Deurne nog volgende waarden gemeten⁵:

	<u>om 13u50</u>	<u>om 14u20</u>
- vochtigheid:	87 %	87 %
- luchtdruk:	1021 hPa	1021 hPa
- windsnelheid:	3,1 m/s	3,1 m/s
- windrichting:	ZW	ZW
- zichtbaarheid:	7 km	8 km
- neerslag:	geen	geen

Het verloop van temperatuur, luchtdruk, windsnelheid en windrichting voor de hele dag wordt in onderstaande grafieken weergegeven:

© www.wunderground.com

⁴ <http://freemeteo.com>

⁵ www.wunderground.com

6. Astronomische gegevens

Aangezien de waarneming overdag plaatsvond is enkel de positie van de zon relevant.

Op 4 januari 2011, om 14u00 MET bevond het centrum van de zonneschijf zich voor een waarnemer in Antwerpen-Borgerhout op:

$h = 14^\circ$ (11° om 15u00 MET)

$Az = 197^\circ$ (211° om 15u00 MET)

(bron: StarCalc 5.73)

7. De feiten

A.V. houdt zelf het antiquariaat open dat hij op het gelijkvloers uitbaat. Af en toe begeeft hij zich een kwartiertje naar de keuken op de eerste verdieping voor een dutje of een koffie. Dat laatste was ook het geval op de dag van de waarneming.

Gezeten met de rug naar de dubbele deur die uitgeeft op het terras (zie Fig. 4), ziet A.V. in het glasraam van de deur voor hem (deur die naar de trap leidt), een ongewoon voorwerp weerspiegelen waarvan hij vermoedt dat het een reiger is (zie Fig. 3).

Fig. 3: Foto genomen vanaf de plaats in de eetkamer waar A.V. het verschijnsel voor het eerst opmerkte, weerspiegeld in het glasraam van de deur die naar de traphal leidt. De gele cirkel duidt het gebouw aan in de weerspiegeling waarboven het ongewone verschijnsel zich op dat moment moet hebben bevonden (zie ook Fig. 4).

A.V. heeft vanuit de eetkamer al meer dan eens reigers zien voorbijvliegen. De vogels volgden daarbij steeds een koers van ruwweg zuidoost naar noordwest. In een reflex is A.V. recht gestaan en heeft hij zich naar de terrasdeur begeven om vrijwel onmiddellijk te constateren dat het luchtverschijnsel geen reiger was maar een object dat hij niet kon thuisbrengen. De precieze plaats waar dit voorwerp zich toen bevond herinnert A.V. zich niet meer. Dat kan zowel links als rechts zijn geweest van de schoorsteen van het gebouw dat zich pal tegenover het terras bevindt (zie Fig. 5). Vermoed wordt dat het voorwerp zich rechts van de schoorsteen bevond omdat dit het deel van de lucht is dat het opvallendst weerspiegeld wordt in de deur naar de traphal.

A.V. beschreef het object tijdens het plaatsbezoek als “langwerpig”, “hoekig”, “gebroken”, alsof het uit “metalen platen” bestond, met vooraan iets dat aan “ijzerdraad” deed denken en achteraan iets als “afhangende poten”. Bovenop was er een structuur die hij vergelijkt met een “paraboolantenne”. De kleur van het geheel was “grijs”, “als van metaal”.

Fig. 4: Zicht op de glazen deur die naar het terras leidt achteraan de eetkamer. Het gebied dat door de gele cirkel wordt gemarkeerd stemt overeen met het gebied dat in Fig. 3 in de glazen deur weerspiegelt. Vermoedelijk bevond het verschijnsel zich bij het begin van de waarneming binnen deze cirkel.

Het voorwerp verplaatste zich van links naar rechts en naar de getuige toe. Toen het rechts achter het houten frame van de westelijke raam van de terrasdeur verdween, stapte A.V. naar buiten, maar het object bleek toen al verdwenen. Vermoedelijk was het toen aan het zicht onttrokken door een appartementsgebouw dat zich op de hoek van de Stenenbrug en de Turnhoutsebaan bevindt.

Tijdens de waarneming werd geen geluid gehoord.

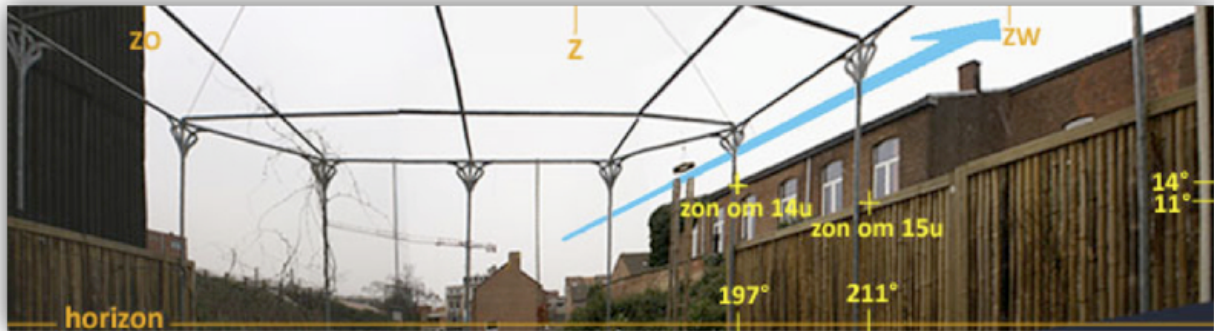

Fig. 5: Panoramafoto (montage) genomen vanaf het terras aan de achterzijde van de woning. De blauwe pijl duidt het traject aan dat het onbekende voorwerp volgde. Ook de positie van de zon is aangegeven, en dit zowel voor 14u MET als voor 15u MET.

Fig. 6: Einde van de waarneming. De getuige begeeft zich op het terras, maar is het verschijnsel intussen uit het oog verloren, vermoedelijk omdat het inmiddels in noordwestelijke richting (rechts op deze foto) achter het dak van één van de appartementsgebouwen is verdwenen

Fig. 7: Zicht op de onmiddellijke omgeving van de waarnemingslocatie met aanduiding van de plaats waar de getuige zich bevond (gele stip) en het vermoede traject dat het onbekende voorwerp volgde (blauwe pijl).

8. Onderzoek

Tijdens het plaatsbezoek van 23 februari 2011 werd getracht een nauwkeurigere beschrijving te verkrijgen van de vorm van het verschijnsel, eventueel aan de hand van bijkomende schetsen. A.V. gaf zelf aan dat een gedetailleerdere beschrijving of tekening waarschijnlijk alleen maar verder van de werkelijkheid zou liggen dan datgene wat in de oorspronkelijke mails werd beschreven en geschetst. De onderzoeker beperkte zich daarom tot een reconstructie van de waarnemingsomstandigheden. Hierbij werd vastgesteld dat:

- de volledige duur van de waarneming hooguit enkele seconden bedroeg;
- het hoogste punt van de schoorsteen van het gebouw waar de terrasdeur op uitgaat een elevatie heeft van 8° (zie ook Fig. 5 en 8);
- het azimut van deze schoorsteen, gemeten vanaf de terrasdeur, 173° bedraagt (waarbij $N = 0^\circ$ en $O = 90^\circ$);
- het onbekende voorwerp bij de aanvang van de waarneming dezelfde schijnbare dikte had als deze van een laadbak die op het ogenblik van het plaatsbezoek aan een kraan hing, maar dat het voorwerp wel merkkelijk langer was geweest (de laadbak in kwestie heeft een hoekbreedte van $0,63^\circ$ en een hoekdikte van $0,17^\circ$; hieruit kan worden afgeleid dat het onbekende voorwerp bij het begin van de waarneming een hoekbreedte had van circa 1° , m.a.w. circa twee maal de diameter van de zonne- of maneschijf; de hoekbreedte bij het einde van de waarneming werd geschat op $4 \text{ à } 5^\circ$).

Fig. 8: Detailzicht met rechts het gebouw met de schoorsteen en links de kraan met laadbak.

Uit het voorgaande kan worden afgeleid dat, indien het voorwerp zich op een afstand van 100 m bevond, het een breedte van ongeveer 63,3 m moet hebben gehad en een dikte van ongeveer 1,7 m. Op een afstand van 200 m moet het object circa 126,6 m breed zijn geweest en 3,5 m hoog. De getuige zelf is van mening dat het voorwerp zich op een afstand van 100 m bevond en tussen de 50 en 100 m lang was.

Het dient wel benadrukt dat alle vermelde geschatte afmetingen, zowel wat grootte, afstand als hoogte betreft, niet als vaststaand kunnen worden gekwalificeerd.

Op 2 maart 2011 werden in de omgeving een 150-tal oproepen tot getuigen gepost, met name in appartementsgebouwen aan de Fonteinstraat, de Zegelstraat, de Hoge Weg en de Turnhoutsebaan. Uitzonderlijk betrof het oproepen die door Dhr. A.V. zelf waren geschreven en uitgeprint. Afgewacht werd of deze persoonlijke aanpak sneller tot resultaat zou leiden dan een officiële ogende oproep opgesteld door CAELESTIA of het Belgisch UFO-meldpunt. A.V. geniet immers een gedegen reputatie in de buurt en zijn “verzamelwinkel” is er goed bekend. Desondanks leverde het initiatief geen enkele aanvullende getuigenis op.

Fig. 9: De door de getuige zelf opgestelde oproep tot getuigen.

De bewegingsrichting van het onbekende voorwerp was ruwweg noordwest. Het is dus niet geheel uitgesloten dat het voorwerp zich met de zuid-zuidwestenwind mee bewoog. De geschatte snelheid van 100 km/u pleit echter, indien correct, tegen deze mogelijkheid. De windsnelheid bedroeg immers slechts 3,1 m/s of 10,8 km/u.

Voor zover kon worden nagegaan vonden er op maandag 3 en dinsdag 4 januari 2011 geen ballonhappenings plaats in Vlaanderen en werden er in de omgeving van Borgerhout geen festiviteiten georganiseerd waarop vliegers of ballons werden opgelaten.

Verder werd via het Internet geverifieerd of er begin januari een zeppelin de Scheldestad had overvlogen. Ook hier werden geen aanwijzingen voor gevonden. De vorm van een zeppelin (of ballon) is overigens moeilijk te verzoenen met de hoekige, complexe vorm die de getuige beschrijft, terwijl de lage windsnelheid (10,8 km/u) in combinatie met de lage temperatuur aan de grond (net boven het vriespunt en dus afwezigheid van warme opwaartse luchtstromen) uitsluiten dat het voorwerp een stuk kunststof of papier betrof dat met de wind was meegevoerd.

Op 4 maart 2011 werd de Luchthaven van Antwerpen (Deurne) aangeschreven met de vraag welke vliegbewegingen er op de luchthaven hadden plaatsgevonden, en dit zowel tijdens de namiddag van 3 januari als 4 januari 2011.

Bij mail van 24 maart 2011 bezorgde luchthavencommandant Wim VERBIST ons een tabel met alle bewegingen van en naar de luchthaven Antwerpen op gezegde datums.

Aangezien het onbekende voorwerp Borgerhout naderde vanuit de richting van de luchthaven werden uit deze lijst alle aankomsten geschrapt. Vervolgens werden alle vertrekkende vluchten geëlimineerd die niet plaatsvonden tussen 12u en 18u MET. Dit gaf volgend resultaat:

Verkeer vertrekkend vanaf Luchthaven Antwerpen tussen 13:00 en 16:00 op 03/01/2011:

13:23 P28A (Piper PA-28 Cherokee) / éénmotorig licht vliegtuig, ook PA28 of PA28A
13:34 M20J (Mooney) / éénmotorig licht vliegtuig
13:39 PA28 (Piper PA-28 Cherokee) / éénmotorig licht vliegtuig, ook PA28 of PA28A

- 13:54 BE35 (Beechcraft 35 Bonanza) / éénmotorig licht vliegtuig
- 14:27 PA28 (Piper PA-28 Cherokee) / éénmotorig licht vliegtuig, ook PA28 of PA28A
- 15:21 C525 (Cessna Citation) / business jet

Vertrekkende vliegtuigen Luchthaven Antwerpen tussen 13:00 en 16:00 op 04/01/2011:

- 13:28 C172 (Cessna Skyhawk) / éénmotorig licht vliegtuig
- 13:31 BE35 (Beechcraft 35 Bonanza) / éénmotorig licht vliegtuig
- 13:31 C172 (Cessna Skyhawk) / éénmotorig licht vliegtuig
- 13:33 P28A (Piper PA-28 Cherokee) / éénmotorig licht vliegtuig, ook PA28 of PA28A
- 13:41 PA28 (Piper PA-28 Cherokee) / éénmotorig licht vliegtuig, ook PA28 of PA28A
- 13:44 PA28 (Piper PA-28 Cherokee) / éénmotorig licht vliegtuig, ook PA28 of PA28A
- 14:09 E50P (Embraer Phenom 100) / zeer licht straalvliegtuig
- 14:00 PA44 (Piper PA-44 Seminole) / tweemotorig licht vliegtuig
- 14:10 PA28 (Piper PA-28 Cherokee) / éénmotorig licht vliegtuig, ook PA28 of PA28A
- 14:14 P28A (Piper PA-28 Cherokee) / éénmotorig licht vliegtuig, ook PA28 of PA28A
- 14:41 PA28 (Piper PA-28 Cherokee) / éénmotorig licht vliegtuig, ook PA28 of PA28A
- 14:44 DA40 (Diamond Star D40) / éénmotorig licht vliegtuig
- 14:46 AC11 (Rockwell Commander 114) / éénmotorig licht vliegtuig
- 14:51 BE90 (Beechcraft King Air) / éénmotorig vliegtuig
- 14:53 TOBA (Socata TB-10 Tobago) / éénmotorig licht vliegtuig
- 14:58 F50 (Fokker F50) / lijnvliegtuig
- 14:59 P28A (Piper PA-28 Cherokee) / éénmotorig licht vliegtuig, ook PA28 of PA28A
- 15:00 BE36 (Beechcraft 36 Bonanza) / éénmotorig licht vliegtuig
- 15:10 P28A (Piper PA-28 Cherokee) / éénmotorig licht vliegtuig, ook PA28 of PA28A

Buiten de Fokker F50 zijn al deze toestellen kleine, één- of tweemotorige lichte vliegtuigen. Geen van hen heeft opmerkelijke kenmerken en ook een persoon die geen vliegtuigkenner is kan elk van deze toestellen makkelijk als vliegtuig herkennen. Dat laatste geldt evengoed voor de grotere Fokker F50.

Afgaande op de beschrijving die de getuige gaf (hoekige vorm, metalen platen en opzichtige uitsteeksels) werd in eerste instantie gedacht aan een legerhelikopter, mogelijk een Agusta A-109 legerhelikopter. De opsteller van dit verslag is zelf woonachtig in Antwerpen en nam in de maanden voor en na de waarneming van A.V. tweemaal een Agusta-helikopter waar boven het stadscentrum, met name op 24 november 2010 (zie Fig. 10) en op 25 februari 2011. Daar staat tegenover dat de lijst met bewegingen van en naar de Antwerpse luchthaven geen melding maakt van een helikopter, noch op 3 noch op 4 januari 2011.

Sinds 13 september 2010 zijn de Belgische Agusta A109-helikopters niet langer gestationeerd op de luchthaven Luik-Bierset, maar op de luchtmachtbasis van Bevekom, 55,5 km ten zuidoosten van Antwerpen-Borgerhout⁶.

⁶ <http://www.hln.be/hln/nl/957/Belgie/article/detail/1148904/2010/08/24/Vanaf-september-vertrekken-Agusta-s-niet-meer-van-Bierset.dhtml>

*Fig. 10: Passage van de Agusta-helikopter boven Antwerpen-Centrum op 24 november 2010
(© Wim VAN UTRECHT/CAELESTIA).*

Om te achterhalen of er op 3 of 4 januari een helikopter vanuit Bevekom was opgestegen werd op 2 april 2011 een mail verstuurd naar de luchtcomponent van de basis. Op 4 april antwoordde de PR-dienst van de 1ste Wing dat: “er die dag [sic] geen helikopters van onze basis in die regio gevlogen hebben”.

9. Synthese en conclusie

De bewegingsrichting sluit een met de wind mee bewegend voorwerp niet geheel uit, maar andere elementen (zwakke wind, koude temperaturen, hoekige vorm) maken dit erg onwaarschijnlijk.

De geschatte snelheid (“rond de 100 km per uur”), de hoogte (“geen honderd meter hoog”) en de rechtlijnige beweging wijzen eerder in de richting van een helikopter. In eerste instantie werd gedacht aan een Agusta-helikopter van het Belgische leger zoals die in de maanden voor en na de waarneming boven Antwerpen werd gespot. Het ontbreken van geluid zou dan te wijten zijn aan het feit dat de waarneming gebeurde vanachter een glazen deur. Eens A.V. de deur had geopend was het voorwerp reeds uit het zicht verdwenen. Mogelijk werd het geluid op dat ogenblik met de zuidwestelijke windstromen weggevoerd van de plaats van waarneming. A.V. benadrukt dat hij vanuit de keuken een eventueel geluid van buitenaf makkelijk kan horen aangezien het portaal dat naar het terras leidt grotendeels uit enkel glas is geconstrueerd. Hierbij kan opgemerkt dat de foto in Fig. 10 eveneens genomen werd door een grote raam met enkel glas, en dat er ook bij die gelegenheid geen geluid hoorbaar was.

Naast de vluchtkarakteristieken pleiten ook de hoekige vorm en de verschillende uitsteeksels die de getuige opmerkte in het voordeel van een helikopterverklaring. Bij een Agusta-helikopter bijvoorbeeld zou het landingsstel, de uitstekende meetinstrumenten vooraan en de “haak” in de vorm van een kwartcirkel onderaan de staart (zie Fig. 11) een uitleg kunnen geven voor de “afhangende poten” en de geplooid stukken “ijzerendraad”. De “schotel-antenne” die A.V. beschreef zou de bovenbouw van de helikopter of een radar kunnen zijn geweest. De “metalen platen” en “vensters” (die laatste al dan niet rond van vorm; A.V. twijfelt op dit punt) passen ook in deze uitleg.

Uit Fig. 5 blijkt dat de zon op het ogenblik van de waarneming net achter de dakrand zat van het gebouw dat zich bevindt onder het door het object afgelegde traject. De vraag rijst of het achterliggende zonlicht de waarneming niet heeft bemoeilijkt. Bij fel tegenlicht kunnen de rotoren en de precieze vorm van een helikopter moeilijk te onderscheiden zijn. Daarbij komt nog dat de waarnemingsduur erg kort was en een legerhelikopter boven de Scheldestad op zich al een ongewoon gezicht is.

Navraag bij de Luchthaven Antwerpen en de luchtmachtbasis van Bevekom leerde evenwel dat er op het ogenblik van de waarneming geen helikopters afkomstig van deze locaties boven de Antwerpse regio operationeel waren. Een helikopter van een andere basis, eventueel in het buitenland, is niet uit te sluiten maar dit werd niet geverifieerd.

Fig. 11: Detailzicht van een Agusta A-109 helikopter van de Belgische luchtcomponent (afbeelding ontleend aan http://www.allposters.de/-st/Helikopter-Poster_c48603_p2_.htm)

Vermelden we nog dat zowel op 3 als 4 januari 2011 de media uitgebreid rapporteerden over de grote stijging van het aantal meldingen dat in de periode augustus 2009 - juli 2010 bij het Belgisch UFO-meldpunt binnenliep. Mogelijk heeft ook dit een invloed gehad.

Slotevaluatie

Vermeed wordt dat een legerhelikopter, mogelijk één van de Belgische Agusta A-109 helikopters, verantwoordelijk was voor de waarneming. Deze mogelijkheid kon evenwel niet worden bevestigd.

Wim VAN UTRECHT

(publicatieversie 22-07-2011)

10. Naschrift

Net voor het afronden van dit rapport ontving de auteur nog een e-mail van Dhr. A.V. met volgende inhoud:

“Ik was het nieuws op internet aan het zien en zag mijn UFO ‘denk ik’

De onderdelen komen me heel bekend voor”

In de bijlage bij deze mail zat een beeld uit een nieuwsreportage van de Amerikaanse televisiezender ABC met foto's van de stealth-helikopter die was neergestort tijdens de raid op de woning in het Pakistaanse Abbottabad waar terrorist Osama BIN LADEN zich schuilhield (Fig. 12).

Fig. 12: De “still” uit de ABC-reportage van 4 mei 2011 die bij de mail van de getuige was gevoegd (bron: <http://absnews.go.com/Blotter/top-secret-stealth-helicopter-program-revealed-osama-bin/story?id=13530693>).

Dit “ultra-geheime” toestel zou een gemodificeerde “Black Hawk”-helikopter zijn geweest zoals te zien is in Fig. 13.

Het is echter uitgesloten dat dit geheime toestel begin januari 2011 boven de Antwerpse regio zou hebben gevlogen. In dat geval zou de pers hier uitvoerig over hebben bericht. De mail van A.V. versterkt wel het vermoeden dat het onbekende voorwerp een legerhelikopter was.

Fig. 13: De Black Hawk stealth-helikopter (foto ontleend aan <http://dvice.com/archives/2011/05/bin-laden-raid.php>).

Op 12 mei 2011 werd een voorbereidende versie van dit rapport voor nazicht naar A.V. gestuurd. Op 23 mei, na terugkeer uit vakantie, kwam er van de getuige volgende reactie:

(...)

*In figuur 12 is het vooral de rechtse foto (= 2^e van links)
en daarin ALLEEN het rechtse stuk van de foto dat herkenning teweegbrengt
en hetwelk ik omschreef als een parabool-antenne : DAT WAS DAT STUK dus*

*Verder ook herkenning op figuur 13 : ALLEEN vooraan dat rode draadvormig-uitsteeksel
Dat in mijn waarneming niet alleen achteraan achteraan was + dubbel (voeten van de reiger)
EN niet rood EN veel langer
Ongeveer één meter
MAAR ook vooraan eerder opstaand en de draad geplooid met een ringvormige lus van 2
centimeter doormeter*

*Verder denk ik NU : de totale lengte kan NIET zo groot zijn geweest; ik denk eerder aan 20 à 30
meter*

*Zeker 100% ben ik van het volgende
- geen Rotorbladen*

- *geen landingsgestel*
- *Geen helikopter en GEEN vleugels ! niet het minste”*

Verdere opzoeken brachten ons bij de B-Hunter UAV, een onbemand telegeleid militair toestel van Israëlische makelij dat ook bij het Belgisch Leger in gebruik is. Fig. 14 toont een foto van dit toestel. De B-Hunter wordt onder meer ingezet om te controleren of er illegale lozingen plaatsvinden op de Noordzee. Het is bijgevolg niet ondenkbaar dat dit vliegtuig ook in de buurt van de Antwerpse haven opereert.

Fig. 14: De B-Hunter UAV (Unmanned Aerial Vehicle). Foto gevonden op <http://popol.nl/upload/01okt2007/bhunter.jpg>.

Voor een waarnemer die onder een bepaalde hoek tegen dit toestel aankijkt zullen de vleugels onzichtbaar blijven. Dit wordt mooi geïllustreerd in Fig. 15. Waarnemers die het toestel vanuit een andere hoek bekijken zullen de vleugels wel opmerken en het toestel gemakkelijk als vliegtuig identificeren. Mogelijk verklaart dit waarom niemand anders dit 7 m lange gevaarte bij klaarlichte dag boven Antwerpen-Borgerhout signaleerde.

Fig. 15: De Aerostar, een nieuwere versie van de B-Hunter met een spitsere neus en zonder de ronde antenne bovenaan. Foto gevonden op <http://www.airforce-technology.com/projects/aerostar UAV/>.

Dhr. A.V. is het met deze verklaring niet eens en stuurde ons op 1 juni 2011 volgende mail:

*“Nee, het was een cylinder en geen vleugels, wel uitsteeksels en veel groter
Nu denk ik zowat aan een autobus of romp van vliegtuig , maar je weet wel : achter=naar onder gericht
en vooraan gebogen naar boven gericht en terug
naar voor”.*

Dankbetuigingen

- Dhr. A.V. voor zijn bereidwillige medewerking;
- Dhr. Wim VERBIST, luchthavencommandant van de Luchthaven te Antwerpen, voor de tabel met vliegbewegingen;
- De PR-dienst 1ste Wing luchtcomponent vliegbasis Bevekom voor verificatie van de helikoptervluchten van en naar de basis.

Geraadpleegde bronnen

Alle vermeld in de tekst.

Publicaties bestellen

Regelmatig worden bij interessante meldingen van vreemde luchtverschijnselen nieuwe onderzoeksrapporten opgesteld en later ter informatie verspreid onder geïnteresseerden. Een digitale versie is steeds gratis verkrijgbaar. Het sturen van een mail met de vraag om het rapport te krijgen is voldoende. Alle publicatie zijn eveneens via onze site (www.ufomeldpunt.be) voor eigen gebruik te downloaden.

Verkrijgbare rapporten en bundels:

- **Onderzoeksrapport Nr. 01.021129.2003** (Zwevegem 29-11-2002)
- **Onderzoeksrapport Nr. 02.051116.2006** (Kortrijk 16-11-2005)
- **Onderzoeksrapport Nr. 03.1995.2007** (Romarin - midden 1995)
- **Onderzoeksrapport Nr. 04.052000.2008** (Steenhuffel – mei 2000)
- **Onderzoeksrapport Nr. 05.080722.2008** (Brussel 22-07-2008)
- **Onderzoeksrapport Nr. 06.080802.2009** (Sint-Martens-Latem 02-08-2008)
- **Onderzoeksrapport Nr. 07.090405.2010** (Beerzel 05-04-2009)
- **Onderzoeksrapport Nr. 09.110104.2011** (Borgerhout (Antwerpen) 04-01-2011)

- **10 jaar UFO-onderzoek** (Een ervaring, een visie, een conclusie)
- **Jaarverslag Belgisch UFO-meldpunt, 08/2007-07/2008**
- **Jaarverslag Belgisch UFO-meldpunt, 08/2008-07/2009**
- **Jaarverslag Belgisch UFO-meldpunt, 08/2009-07/2010**

Voor informatie of meldingen:

Belgisch UFO-meldpunt

Uw meldpunt voor vreemde luchtverschijnselen

www.ufomeldpunt.be

T.a.v. Frederick DELAERE, Kapellestraat 65, 8760 Meulebeke, BELGIUM
+32 (0)477/82.00.23., info@ufomeldpunt.be, www.ufomeldpunt.be

© 2011, Belgisch UFO-meldpunt/Frederick Delaere

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.